

Nuorten työpajatoimintaa on järjestetty Suomessa jo 40 vuoden ajan. Opetus- ja kulttuuriministeriö on avustanut toimintaa vuodesta 1983 alkaen. 1990-luvun lamavuodet ja niiden vaikutus nuorisotyöttömyyteen sekä nuorten työpajatoiminnan lisääminen nuorisolakiin (1285/2016) ovat olleet merkittävimmät työpajatoiminnan kehittymiseen ja laajenemiseen vaikuttaneet taustatekijät. Tällä hetkellä nuorten työpajatoimintaa on lähes 90 prosentissa Suomen kunnista. Vihdissä nuorten työpajatoimintaa on järjestetty 2010 –luvun alusta. Vuotuiset asiakasmäärät ovat olleet noin 30 nuorta ja nuorisolain mukaista työpajatoimintaa on toteutettu 2 – 2,5 henkilötyövuoden voimin. Aluehallintovirasto on avustanut toimintaa vuosittain noin 50.000–60.000€ valtionavustuksin. Nuorten työpajatoimintaan kohdennetun valtionavustuksen määrään on vaikuttanut toiminnan laajuuden ja henkilötyövuosien lisäksi valtiontalouden tilanne sekä hallitusohjelmien painotukset. Covid-19 -pandemian vaikutuksesta aluehallintovirasto nosti nuorisotyön valtionavustuksia maltillisesti, mutta avustusten määrät ovat palautuneet sittemmin pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on tukea ja auttaa nuoria sijoittumaan koulutukseen, työelämää tai muihin tarvitsemiinsa palveluihin. Nuorisolaki määrittelee nuorten työpajatoimintaa nuorisolaissa (nuorisolaki 1285/2016).

Viimeisten kahden vuoden aikana nuorten työpajojen toimintaympäristöä ovat muokanneet merkittävällä tavalla palvelujärjestelmän muutokset (sekä lainsäädännölliset että rakenteelliset). Kansallisella tasolla keskeisin suoraan pajatoimintaan vaikuttava muutos oli sote-uudistus, jonka vaikutuksesta kuntouttava työtoiminta siirtyi hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Ennen uudistusta merkittävä osa nuorista kiinnittyi työpajalle kuntouttavaan työtoimintaan. Toinen merkittävästi palvelujärjestelmään vaikuttava muutos on TE-palvelut 2024-uudistus, jonka vaikutuksesta nuorten työpajan kanssa samoissa toimitiloissa toimineilta Vihdin kierrätyskeskukselta sekä remonttipartiolta poistuivat toimintaedellytykset. Edellä mainituilla muutoksilla on ollut heikentävä vaikutus nuorten työpajan asiakasmääriin ja asiakkaiden ohjautumiseen työpajalle.

Jotta nuorten työpajalla on mahdollisuudet onnistua lain asettamassa tehtävässään, on sen toiminnan sijoitettava aina palvelujärjestelmän yhdyspinnoille ja monialaisiin verkostoihin. Keskeisimmät yhteistyötahot ovat oppilaitokset, hyvinvointialue, TE-palvelut sekä muut nuorten hyvinvointia, sosiaalista vahvistamista ja osallisuutta tukevat kansalliset ja paikalliset toimijat. Nuorten työpajan konkreettinen sijoittuminen palvelujärjestelmässä on avainasemassa toimivien yhdyspintojen mahdollistumisessa. Työpajatoimintaa tukeva, palveluohjausta tehostava ja yhdyspinnat mahdollistava sijoittuminen palvelujärjestelmään luo toimivat puitteet asiakasmäärien suotuisalle kehitykselle sekä tavoitteiden saavuttamiselle.

Nuorten työpajatoimintaa voivat Suomessa tuottaa nuorisolain mukaisesti kunnat, 3. sektorin toimijat, kuntayhtymät sekä nuorten palveluja tuottavat yhteisöt. Palvelujärjestelmän muutosten vuoksi on tärkeää tarkastella erilaisia työpajan toteuttamismuotoja ja arvioida erilaisten vaihtoehtojen hyöty asiakasnäkökulmasta. Länsi-Uudenmaan alueelta löytyy esimerkkejä laadukkaan ja tuloksellisen työpajatoiminnan tuottamisesta koulutuskuntayhtymien toimesta. Nuorten työpajan sijoittuminen osaksi koulutuskuntayhtymän systeemiä rakenteita mahdollistaa asiakaslähtöisemmän, oikea-aikaisen ja tehokkaan asiakasohjauksen, nykyistä tehokkaamman yhteistyön opintoalojen ja tutkintoon valmentavan koulutuksen (opinnollistaminen), laajemmat ja monipuolisemmat puitteet työtoiminnalle sekä alustan yhdyspintojen kehittämislle ja rakentamiselle.

Koulutuskuntayhtymä Luksian hallitus päätti kokouksessaan (Hallitus 22.8.2024 § 45) antaa koulutuskuntayhtymälle oikeuden käynnistää nuorten työpajatoiminnan pilotoinnin valmistelun yhteistyössä jäsenkunnan tai jäsenkuntien kanssa. Pilotoinnissa on tarkoitus toteuttaa nuorten työpajatoimintaa koulutuskuntayhtymä Luksian tiloissa siten, että toiminnan järjestäjänä toimii Vihdin kunta. Toisin sanoen nuorten työpajatoiminta sijoitetaan toteutettavaksi määräajaisesti Luksian Nummelan yksikön tiloihin. Pilotoinnin valmisteluvaiheen suunnitteluun ovat osallistuneet Vihdin kunnalta sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä nuorisopäällikkö ja koulutuskuntayhtymä Luksialta koulutuskuntayhtymän johtaja, rehtori, vararehtori, palvelupäällikkö ja koulutuspäällikkö. Pilotointivaiheelle on rakennettu mm. aikataulut, verkostomaiset ohjausrakenteet jäsenistöineen (ohjausryhmä, projektiryhmä, työryhmä) sekä eri ryhmien tehtävät. Vihdin kunnan hyvinvointilautakunta hyväksyi pilotoinnin (Hyla 14.11.2024 § 43)

Pilotoinnin valmistelu- ja suunnitteluvaihe jatkui helmikuun 2025 loppuun saakka. Valmistelu- ja suunnittelutyö toteutettiin Vihdin kunnan ja koulutuskuntayhtymä Luksian yhteistyönä laajasti oleellisia toimijoita osallistaen. Nuorten työpajan työpajaohjaajat ovat olleet aktiivisesti mukana valmistelu- ja suunnitteluvaiheessa. Heidän kanssaan on lisäksi käyty aktiivisesti keskusteluja koko prosessin ajan. Varsinainen toiminnan pilotointi Luksian tiloissa toteutetaan 1.3. – 31.8.2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi koulutuskuntayhtymä Luksialle valtionapukelpoisuuden nuorten työpajatoiminnan toteuttamiseen liittyvän valtionavustuksen hakemista varten. Luksia haki aluehallintovirastolta loppuvuodesta 2024 valtionavustusta nuorten työpajatoiminnan toteuttamiseen ja sitä myönnettiin Luksialle 14.2.2025 päivätyllä päätöksellä 60.000€ (käyttöaika 1.9.2025 – 31.8.2026).

Vihdin kunnassa järjestettävä nuorten työpajatoiminta on tarkoitus siirtää Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian vastuulle 1.9.2025 alkaen. Siirron tavoitteena on vahvistaa nuorten ohjauksen, koulutuksen ja työllistymisen välistä yhteyttä sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja kehittäminen osana Luksian koulutus- ja ohjauspalveluita.

Nuorten työpajatoiminnan toteuttamista koulutuskuntayhtymä Luksian toimesta taustoittaa erillinen sopimus otsikolla "Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän ja Vihdin kunnan välinen sopimus Nuorten työpajatoiminnasta Vihdissä" (liitteenä). Sopimus sisältää toiminnan siirron ja

toteuttamisen keskeiset ehdot, ja sen liitteellä määritellään toiminnan rahoitus. Koska Luksia voi saada vuosittain vaihtelevia valtionavustuksia työpajatoiminnan järjestämiseen, rahoitusosuus tarkistetaan vuosittain. Liitteen hyväksyntä tapahtuu sopimuksessa nimettyjen allekirjoitusoikeudellisten henkilöiden toimesta ilman erillistä toimielinkäsittelyä.

Toiminnan siirtoon sisältyy kaksi (2) vakinaista työpajaohjaajan tehtävää, joiden palvelussuhteet siirtyvät Luksian palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Työntekijät jatkavat entisin työehdoin, ja siirrossa noudatetaan liikkeenluovutusta koskevia työoikeudellisia säännöksiä.

Toiminnan siirtoon ei sisälly erillisiä korvauksia.

Kunta osallistuu jatkossa toiminnan kustannuksiin sopimuksen rahoitusliitteen mukaisesti. Rahoitusosuus on sopimuskauden 2025-2026 aikana 50 000 euroa, laskutus on klemssa erässä 12/25,4/26 ja 8/26. Rahoitusliite päivitetään jatkossa aluehallintoviraston rahoituskauden avustussäärän mukaisesti.

Valmistelija

Sampo Anttila etunimi.sukunimi@vihti.fi p. 044 767 4479

Mari Haapanen etunimi.sukunimi@vihti.fi p. 050 537 3340

Esittelijä

Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää:

1. Hyväksyä nuorten työpajatoiminnan siirtämisen Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian toimintavastuulle 1.9.2025 alkaen.
2. Hyväksyä liitteenä olevan Vihdin kunnan ja koulutuskuntayhtymä Luksian välisen sopimuksen Nuorten työpajatoiminnasta Vihdissä.
3. Todeta, että kaksi työpajaohjaajaa siirtyvät koulutuskuntayhtymä Luksian palvelukseen liikkeenluovutuksen periaattein 1.9.2025 alkaen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää:

1. Hyväksyä nuorten työpajatoiminnan siirtämisen Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian toimintavastuulle 1.9.2025 alkaen.
2. Hyväksyä liitteenä olevan Vihdin kunnan ja koulutuskuntayhtymä Luksian välisen sopimuksen Nuorten työpajatoiminnasta Vihdissä.
3. Todeta, että kaksi työpajaohjaajaa siirtyvät koulutuskuntayhtymä Luksian palvelukseen liikkeenluovutuksen periaattein 1.9.2025 alkaen.

Tiedoksi

Kunnanvaltuusto 02.06.2025

221/02.05.01.01/2025

Ehdotus

Kunnanvaltuusto päättää:

1. Hyväksyä nuorten työpajatoiminnan siirtämisen Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian toimintavastuulle 1.9.2025 alkaen.
2. Hyväksyä liitteenä olevan Vihdin kunnan ja koulutuskuntayhtymä Luksian välisen sopimuksen Nuorten työpajatoiminnasta Vihdissä.
3. Todeta, että kaksi työpajaohjaajaa siirtyvät koulutuskuntayhtymä Luksian palvelukseen liikkeenluovutuksen periaattein 1.9.2025 alkaen.

Päätös

Tiedoksi

Koulutuskuntayhtymä Luksia